

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken.
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

Lesz — nem lesz ?

Debreczen, január 3.

Wekerle Sándor miniszterelnök ujévi beszédében, amelylyel a függetlenségi párt üdvözlésére válaszolt, határozott formában jelentette ki, hogy a kormány az ujonclétszám emelésének gondolatával egyáltalán nem foglalkozik. — Ezzel szemben egyik budapesti lap a „Magyar Szó” ma megjelent száma azt írja, hogy az ujonclétszámot igen is felemelik 21000 emberrel. Sőt tovább megy a M. Sz. Közli annak a törvényjavaslatnak a másolatát, amelyet Wekerle állítólag már a közeli napokban be fog nyújtani a képviselőházhoz.

A Magyar Szó előbb Bánffy-nak, aztán Tiszának, majd Fejérváry-nak volt hűséges csatlósa. A mostani kormány előtte a leggyűlöltebb ellenség. — Sok perfidiát fel lehet tenni az ilyen politikáról — de már az mégis halatlan merészség volna, ha ez az újság az újjából szopta volna a törvényjavaslat tervezetét, s az nem lenne egyéb, mint közönséges hazugság.

Mikor ezeket a sorokat írjuk, — még nem lehet alkalmunk meggyőződni arról, hogy a kormány vajon lecáfolta-e a M. Sz. mai cikkét, s rá-sütötte-e a hazugság bélyegét. De fel kell tennünk, hogy még az éjszaka

folyamán megtörtént, különben országos kavarodás származna ez ügyből.

A mostani kormány tagjai előttünk Wekerlétől-Apponyiig nagyon közömbösek. Nem lelkesedünk egyáltalán értük. De Kossuth Ferencnek, ennek a becsületes, igazán komoly és színmagyar lelkű politikusnak szava arany előttünk. Jelentse már egyszer ő ki határozott formában, hogy a létszám-emelésről szóló mese agyrem, s csak arra való, hogy a mostani béke helyett vihart teremtsen. Jelentse ki nekünk debreczenieknek, az ő fanatikus hűveinek, jelentse ki az egész országnak. Mert a tétovázás, a habozó-politika sokkal többet árt mint használ. Ha lesz létszám-emelés, akkor Kossuth bizonyára nem marad meg a miniszteri székhelyen. Ha pedig nem lesz, akkor meg szabaduljon a nemzet valahára ettől a lidérc nyomástól.

B . . d.

Debreczeni munkaadók szervezkedése.

Panasz a városi tanács ellen.

Az ipartestület előljárósági ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Az ipartestület előljárósága a tagok nagy érdeklődése mellett tegnap délután tartotta meg ez évi első ülé-

sét az ipartestület tanácsstermében. Az ülésen Zelinger Ede elnökölt, s megjelentek azon az ipar és kereskedelmi kamara képviselőjében Szávay Gyula titkár, az iparhatóság képviselőjében pedig Vetéssy Béla az iparügyosztály vezetője.

Az ülés legfontosabb tárgya az volt, hogy az ipartestület kijelentse, miszerint a munkaadók szervezkedése végett megindított kamarai mozgalomban részt vesz.

A munkaadók szervezkedése.

Dr. Tóth Kálmán ipartestületi titkár jelentette, hogy a munkaadók a munkás-mozgalmakkal szemben az egész országban szervezkednek. E tekintetben a debreczeni ipartestület a múlt évben megtette a lépéseket. Most a kereskedelmi és ipar kamara igyekszik a munkaadókat a munkás mozgalmak tulkapásaival szemben megfelelő irányítással ellátni. E célból folyó hó 8-án délután 4 órakor a kamaránál szakértekezlet fog tartatni s ezen az ipartestület előljárósága képviseltetni fogja magát. Itt kívánja letárgyalni mindazon módokat, amelyek a munkaadó és munkás érdekek kölcsönös kiegyenlítésére alkalmasak lesznek. Az ipartestület elhatározta, hogy ezen az értekezleten mulhatlanul részt vesz.

Ugyaneoben a tárgyban az ipartestületek országos szövetsége is mozgalmat indított. A budapesti építő iparosok országos szövetsége pedig e tárgyban folyó hó 19—20-án Budapesten értekezletet fog tartani. Az ipartestület előljárósága ezen az

Erkölos.

— J. H. Rosny. —

Végtelenül becsülendő dolognak tartom az emberi életet, most, amikor a vadonból térek vissza, — szólt Parel Cou-tenee. — Az ember élete a többi értékes dologhoz hasonlít: az Opera tgyékán háromezer frankot ér egy kvadrátméternyi föld, Brazília vad vidékein azonban egy kvadrátkilométernyi térségért sem kapni még egy frankot sem. Aki Afrikában járt, az az ember életének értékét a helyi viszonyokhoz mérten ítéli meg.

Mikor Brazília pusztai vidékein, — Chaco tájékán megtelepedtem, keserves tapasztalataim voltak a törvényekről. — Tudtam, hogy ezeket a törvényeket szemünk, jó lábaink, revolverünk és éles késünk alkotják meg. — Ön bizonyára hallott már Chacóról. Zsákmányra leső rablók élnek belsejében, gyilkosok és más gonosztevők. Civilizáltabb részei pedig kalandorokkal vannak tele. Az egyes tanyák 10—15 kilométernyi távolságban vannak egymástól. Egy kalandort választottam társamul, ki sokat tapasztalt ravasz ember volt. Két sovány, de erős ló,

három kutya volt gazdaságunk. Lassóinkat kifogástalanul kezeltük s ökleink erősek voltak, — minket békében hagyott mindenki.

E körülmények közt ismertem meg Lorneile Posada Palacies törvényes feleségét, Mariannitát. Posada a legocsmányabb férfi volt, akit életemben láttam. Köpös, alacsony ember, hatalmas Ajax-vállakkal, arca csupa szőr. — Egy bikát földhöz vágott volna, jól lőtt s a késsel is mesterien bánt. Egy mulattal élt együtt aki épp oly erős volt, mint ő.

A Micader folyó partján találkoztam vele először. Haboztunk, hogy beszédbe elegyedjünk-e s revolverünket tapogattuk mind a ketten. Előbb Posada szólalt meg: öndicsérettől duzzadó beszédben. Társam hasonló modorban felelt. Minthogy tanyáink negyven mértföldre feküdtek egymástól, talán nem is láttuk volna viszont egymást, ha egy bájos fiatal amazon fel nem tűnik a folyam kanyarulatánál. Egy gyönyörű, kívánatos spanyol nő. Haja szinte kék volt, két szeme ragyogó csil-lagpár. Mikor megpillantottam — hisz már egy hónapja nem láttam asszonyt — féltékenység vett erőt rajtam az ura iránt.

Igazán nem tudnám megmondani, hogy ez az érzés szerelem szülötte volt-e már? Napokig türelmetlen voltam ezután. A világ előttem csakis Marianitából állott. Folyton Posada tanyája körül jártam ügyetlen ürügyek alatt. Marianita elég kedvesen fogadott. Azt azonban láttam, hogy lehetetlen lesz vele belső viszonyt folytatnom, mert sohasem volt egyedül. Ha Posada kirándult valahová, magával vitte őt, a tanyán pedig folyton szemmel tartotta. Néhány hosszabb pillantás volt minden, a mit elérhettem. Így hallgatagon ígértük meg egymásnak, hogy egy máséi leszünk.

Ezer meg ezer tervet kovácsoltam az asszony megszőktetésére. Megtudtam azt is, hogy férje, ha groggot ivott, brutálisan bánik vele. De Posada és a mulatt ébersége minden fogásomat kijátszotta. Nyílt csatára is gondoltam már, a melyben egyik vagy másik elesnék.

Eppen e fölött töprengtem egy reggel, mikor lódobogást hallottam. A kutya ugattak . . . Fegyveremhez kaptam. Mariannita érkezett be gyors vágatásban az udvaromra . . . Arca halvány volt, ajka remegett.

értekezleten való képviseltetését a kamarai értekezlet eredményétől teszi függővé. Minthogy a múlt év végével több előjárósági tag mandátuma lejárt, az előjáróság elhatározta, hogy az új tagok jelölése céljából az érdekelt szakosztályok sürgősen összehívattassanak.

Panasz a tanács ellen.

K. Tóth Sámuel indítványozta ezután, hogy a városi tanács kerestessék meg, miszerint a város az ipari munkálatokat mindég csak szakiparosok részére biztosítsa és ezen intézkedésével minden iparág jogos érdekeit előmozdítsa. Az előjáróság az indítványt teljesen a magáévá teszi, mert sajnos tapasztalja, hogy a városi tanács az egyes iparágak érdekeit a közel múltban sem vette kellő védelembe és egyes ipari munkálatot nem szakiparos részére ítélte oda azon kicsi nyes okból, mert a pályázó a szakiparosnál olcsóbb ajánlatot tett. A város pedig az ajánlatok illetően való elintézésével nemcsak az iparosság, de a maga érdekét is rontja, mivel nem szakiparostól olcsóbb ajánlati összeg mellett jó munkálatot nem kaphat.

Varga Imre előjárósági tag indítványozza, hogy az előjáróság keresse meg a városi tanácsot, miszerint az hasson oda, hogy a mészáros és hentes üzletekben a vizsgálatot teljesítő kerületi orvost, ki nem annyira szakértő a romlott husok felismerésében — egy-egy szakmester is kísérelje és ozáltal a hentes és mészáros mesterek a kellemetlen feljelentésektől megóvassanak.

Az előjáróság az indítványt olyan módosítással fogadta el, miszerint kérni fogja a városi tanácsot, hogy hasson oda, hogy a vizsgálatot teljesítő kerületi orvost hatósági állatorvos is kísérelje, ki inkább szakértő az egészséges és romlott husok felismerésében.

Adományok.

Végül elnök jelenti, hogy a Reichmann-féle alapítvány kamatából Spitz Gyula lakatos és Horváth Sándor szabómesterek 20—20 korona segélyben részesültek.

Az elaggott iparos alapból pedig

— Mi történt? — kérdeztem, mikor lesegítettem lováról.

— Szabad vagyok — mondta egyszerűen.

Elbeszélte, hogy a mulattot és férjét elalattva, egy halálos ellenségük kezébe játszotta őket, a ki törrel véget vetett nyomorult életüknek.

Borzadály futott keresztül rajtam, de aztán Posada rettenetességeire gondolva s megrészegedve a fiatal nő szépségétől, karjaimba zártam őt. Ezzel azonban nem volt vége a kalandnak. Mariannita igen vallásos nő volt, hevesen ellenállott, a mikor őt, a ki két embert megöletett, a magaméva akartam tanni. Azt hitte, elkárhozik, ha vallásos szertartás nélkül lesz az enyém. Végre is Paraguay határán papot kellett keresnünk, a ki megeskessen. Ez néhány perc alatt meggyóntatta s összeadott bennünket.

Őn azt várja úgy e, hogy a lelkifurdalás megmérgezte mézesheteinket? Nem. Tőved. Boldogan éltünk Mariannitával. Igen nagy volt a bánatom, mikor feleségemet a pampán elvitte a tifusz. Ha egy civilizált francia leány csak a tizdrészét tette volna annak, a mit Mariannita, utálattal töltött volna el. . . De az argentinjai pampákon esodálatosan megváltozik az ember nézete az emberi élet értékére vonatkozólag.

özv. Uszó Mihályné, Eckel Pál, özv. Jakab Lajosné, Szőke Lajos és Baum Ferenc részesültek segélyben.

Ezzel az ülés 7 órákor véget ért.

Az alkotmányvédő bizottság feloszlik.

Jelentés a közgyűlésnek

A sok titkos ülés eredménye

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Tavaly, amikor Fejérváry darabont bandája Kristóffy pribékek egyetemleg az ország nyakán piócaként ült, ország-szerte bizottságokat választottak a törvényhatóságok, hogy a törvénytörések ellen védekezhessenek.

Az 1905. november havi közgyűlésen választotta meg Debreczen városa is az alkotmányvédő bizottságot, amelynek feladatául jutott, hogy Kristóffy által a törvényhatóság ellen intézett támadásokat a törvény paragrafusaival visszaverje.

Debreczen alkotmányvédő bizottsága 60 tagból állott és a nehéz napokban igen gyakran ülést tartott.

A sajtónak nem volt tudomása arról, hogy ezeken az üléseken mi mindennek történtek, soha se közölték a nyilvánossággal e határozatokat. Eltűntek a sajtó az ujságok egy négy soros kommunikét, — amelyben rövid egyszerűséggel meg volt írva, hogy az ülésen a darabontok garázdálkodása ellen való intézkedések megtételével foglalkozott a bizottság.

Természetesen ezeket a közleményeket mindenki úgy magyarázta, a hogy külön-külön jól esett s mi is azt közöljük, amit az ujságírói ravasz fondorlattal ezen titokzatos ülésekről megtudhattunk a hivatalos kommunikén kívül.

Az 1905. év decemberében, az 1906. év január, február és március havában hetenkint 4-szer, ötször ült össze az alkotmányvédő bizottság, a mely kétségtelenül tett szolgálatokat a városnak.

Miután pedig a bizottság működése teljes világításban nem ismeretes a város közönsége előtt, Kovács József polgármester helyén valónak találta az alkotmányvédő bizottságot utolsó ülésére összehívni.

Most, hogy az alkotmányos éra beköszöntésének 9. hónapjában élünk, többé nincs szüksége a törvényhatóságnak az alkotmányvédő bizottságra s így a közgyűlésnek kötelessége a megválasztott tagokat tisztségük alól felmenteni.

Ezért fog össze ülni a napokban ismét az alkotmányvédő bizottság s megszövegezi jelentését a közgyűlés számára.

A jelentésből alkalmunk lesz meggyőződni nem csupán nekünk, hanem Debreczen város közönségének is, hogy tavaly télen az alkotmányvédő üléseken milyen határozatok hoztak.

A határozatokból majd meg látja Debreczen népe, hogy mért nem vezett el Magyarországot!

Fegyelmi vizsgálat Aczél Géza ellen.

Nem jó korteskedni.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Aczél Géza főmérnököt a debreczeni királyi törvényszék büntető tanácsa tegnapelőtt 200 korona pénzbírságra ítélte azért, mert a Bakonyi

— Münnich választáson egy atyafit némely összegekkel arra akart rá birni, hogy szavazzon Münnich Aurélna. Majdnem három évvel az eset után hozta meg a törvényszék ezt az ítéletet, a mely általános feltűnést keltett.

Az ítélettel Aczél Géza néve nem fejeződött be az odiózus ügy. Tudvalevő dolog, hogy jogerős ítéleteket rendesen közölni szokták az illető köztisztviselő felettes hatóságával. Az aktákat ezuttal is meg fogja kapni a városi tanács — hogy vegye tudomásul az ítéletet.

A mint a királyi törvényszék az aktákat átteszi a tanácshoz, a polgármesternek erről azonnal jelentést kell tenni a közigazgatási bizottságnak. A közigazgatási bizottságnak pedig el kell rendelni a fegyelmi vizsgálatot az illető tisztviselő ellen.

Ez Aczél Gézával is meg fog történni A fegyelmi ítélet, miután egy le-tűnt idő epilogusáról van szó, valószínűleg enyhe lesz. De megtanulhatja belőle mégis a főmérnök, hogy köztisztviselőnek a politikába ártani magát nem szabad. Mert lám, a Münnich választás idején Aczél Gézával együtt nagyon sokan azt hitték, hogy Tisza István uralma eltart vagy tiz eszten-deig. És ime, hol van ma már a gögös magyar Junker? Ott, a hol juniusban lesz az idei hó. Leföllebb Bihar-megye székházában kellemetlenkedik, de azok védelmére, a kik érette exponáltak magukat, esze ágában sincs sietni.

A tanács, mint a cselédpiac öre.

A becsületes konzervativizmus.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Az öreg, méltóságos városháza előtt elhaladva, reggelenként különös látvány ötlük szemünkbe. Bundás, szürös legények tarka viganós leányok állanak ott nagy csoportban s tárgyalnak a cselédfogadó gazdákkal és asszonyokkal. Bábeli zürzavar s nem épen épületes rend uralkodik itt, úgy hogy nem valamely modern város fő-utcáján, hanem a kis-kun majsai piacon képzelet magát az ember.

Január óta a városháza előtt folyik a cselédvásár. Itt köt alkut a ház asszonya a nő, a gazda ember a férfi cseléddel. Hogy ez nem történik meg simán azt könnyű elképzelni. — Egyik-másik nyeltes cseléd nem épen hízogó kifejezéssel illeti a „nacscságát“, ha az kevesebb bért mer ajánlani, mint az előző urnő.

A lehetetlen állapoton segíteni kívánt volna Végh Gyula rendőrfőkapitány. A tegnapi tanácsülésen azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a cselédvásárt helyezték el vagy a Dégenfeld-térre, vagy pedig a Csicsogóra, ahol a napszámosok rendes állomáshelye van, s ahol rendőri állomás is van. A tanács azonban nem fogadta el a főkapitány javaslatát, azzal

az indokolással, hogy maradjon minden úgy ahogy van, mert ez a jó.

Lehet, hogy a tanácsnak ez jó, a közönség azonban egyáltalában nem örvend a tanács közönyösségének. Embervásár már a zulukafferek hónapban is divatját multa, illő volna, ha Debreczenben is fedél alá szorítanák a eselédpiacot.

Akik a gyomorra spekulálnak.

Romlott élelmiszerek a rendőrségen.

Feljelentett kereskedők és kofák.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

A tegnapi nap folyamán több feljelentés érkezett a rendőrséghez, a melyek hamis és romlott élelmi cikkek forgalombahozásáról panaszkodnak.

A feljelentések jó része utcai árusok, kis- és nagykereskedők ellen irányulnak. Főleg romlott és egészségre ártalmas szilvalekvár, hamis vaj és más e féle élelmicikkek forgalomba helyezésének megakadályozására kérnek erélyes hatósági intézkedéseket.

A rendőrség minden egyes feljelentést külön-külön vizsgálat alá vesz és az illető cégeket szigorúan meg fogja büntetni. Egyszersmind sűrű piaci vizsgálatok által oda fog törekedni, hogy a fogyasztó közönség érdeke mindenképpen meg legyen védve.

Mint értesülünk, már eddig is nagyobb mennyiségű romlott élelmi szert szolgáltatott be a megkárosított vásárlók a rendőrséghez.

A bünyelként beszolgáltattott romlott cikkek a rendőrség vizsgálatánál bizonyító eszközökül fognak szolgálni a közönséget megkárosító kereskedők, illetve áru sokkal szemben.

A magunk részéről csupán csak annyi megjegyezni valónk van, hogy a fogyasztó közönség érdekében kifejtendő hatósági vizsgálat nemcsak hogy kívánatos, jogos és méltányos, hanem érdekük ez maguknak a kereskedőknek is, mert a vizsgálatok nyomán nyilvánosságra fog kerülni a kereskedők jó hírnevét ilyen módon compromittáló cégek neve.

Ezeket a cégeket aztán a közönség saját érdekében el fogja kerülni. Mert tarthatatlan az az állapot, hogy a közönség magas áratért nemcsak rossz, de teljesen élvezhetetlen és az egészségre veszélyes élelmi cikkeknek kapjon.

Hirek mindenfélől.

Megégett gyermek. A vaskóh járásban levő Sust községben szülei egyedül hagyták otthon Padulár Milenti, 3 éves gyermeket. A kis gyermek közel ment a tüzhelyhez s egy kipattanó szikra lángra gyújtotta ruháját. Mire szülei hazatértek a gyerek égési sebeibe bele is halt. A nagyvárad kir. ügyészség folyamatba tette az eljárást annak kiderítése végett, hogy a gyermek halála miatt terhel-e valakit felelősség.

Megfagyott vándorlegény. Mint lapunknak jelentik: Drávatamási határban az uton egy 45 éves vándorlegényt megfagyva találtak. A nála levő munkakönyv szerint Wechl Károlynak hívják a szegény megfagyott vándort, ki radkersburgi (Stájer országi) illetőségű péklegény.

A jövő színtársulat.

Zilahy Gyula szervezkedése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

A legutóbb tartott színügyi bizottsági ülésen Zilahy Gyula bejelentette a színügyi bizottságnak, hogy virágvasárnaptól kezdve több új tagot szerződöttetett társulatához. Az új tagok feladata lesz a jövő színházi szezon pezsngővé, elevenné tenni, a közönségnek a színház iránt való szeretetét fokozni. Zilahy már majdnem minden távozó színész helyett szerződöttetett új tagot. Szervezkedését nemsokára teljesen befejezi, s akkor majd kitetszik, hogy milyen kiváló gárdával folytatja tovább működését.

A tenorista kérdést új szerződöttetessel oldotta meg Zilahy. A mostani tenoristák eltávoznak, s helyükbe jön Sz. Nagy Imre, a ki most a kecskeméti színház tenoristája, s már eddig is sok jót hallottunk felőle. Deési Alfréd helyett Tallián Andor jön, a ki most Nádasi soproni színtársulatának tagja. Szabó Gyula helyett, a ki a Király színházhoz szerződött Ligeti Lajost szerződöttette komikusul az igazgató. Karmestere is kettő lesz a színháznak. A másik karmesterrel most tárgyal Zilahy. A zenekar is teljes számú lesz, a mennyiben tavasztól kezdve már lehet gondolkást szerződöttetni a zenekar részére.

Tudvalevő dolog, hogy Almásy Lola virágvasárnap bucsút vesz a színházról, s más városban keres újabb sikereket. A drámai szende szerepkört virágvasárnapról Szabó Irma, ez a nagy kvalitású színésznő veszi át, míg a vígjátéki szubrett Hahnel Aranka lesz. A naiv szerepkör betöltéséről Zilahy szintén gondoskodni fog. Már is tárgyal egyik kitűnő naivával. Ha ezzel nem sikerül a szerződés kötés, akkor az országos színi akadémia egyik végzett növendékével köt szerződést, a kit azonban először próbaképpen vendégszerepeltetni fog. Ezzel aztán teljes lesz a színtársulat — s októberben megkezdődhetnek az újabb diadalok és sikerek.

A beteg Debreczen.

Sok a járvány.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Lapunk tegnapi számában hirtadtunk arról, hogy Dr. Tüdös Kálmán t. főorvos jelentést tett Kovács József polgármesternek Debreczen egészségügyi állapotáról.

A jelentés nem a legmegnyugtatóbb viszonyokkal ismertet meg bennünket. A hirtelen hidegre, majd megenyhére változott időjárás miatt nagyon sokan megbetegedtek. A hülésben fekvő emberek száma óriási a városban. Még nagyobb baj az, hogy a járványos kórok mint a kanyaró, diftéria stb. nagy arányokban léptek fel Debreczen minden részében. Különösen a gyermekek köréből szedik a dozataikat a veszedelmes és ragadós betegségek. Nap-nap után több és több a megbetegedés, s ez indította arra a tisztii főorvost, hogy a polgármesternek előterjesztést tegyen az iskolák bezárására.

A javaslat következtében ma el-

rendelte Kovács József polgármester az iskolák és óvodák zárva tartását. Határidőt nem tűztek ki, erre nézve a járványok szünetelésekor fog Tüdös Kálmán disponálni.

A polgármester a jelentés folytán jónak látta, hogy a város egészségügyi bizottságát összehívja. A bizottság a jövő hét első, vagy második napján tart ülést, a melyen a főorvos jelentésével kapcsolatosan intézkedéseket fog tenni.

Kovács polgármester saját hatáskörében a t. főorvossal egyetértőleg minden lehetőt megtett, hogy a veszedelmes betegségek terjedését megakadályozza.

Az elemi iskolákba ma karácsonyi szünet után összesereglettek a gyermekek, de már délután nem volt előadás, mert a polgármester sürgős átiratával az iskolák bezárását elrendelte.

Emlékezzünk a multakról.

Interju a főkapitánynál.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Ma egy esztendeje reggel kilenc órakor huszárlegények kíséretében megjelent a városházán Boda Dezső dr., most Budapest székesfőváros rendőrfőkapitánya, akkor Debreczen sz. kir. város kormánybiztosa, s darabont főnökének parancsát felmutatva, kijelentette Kovács József polgármester előtt, hogy Végh Gyula főkapitányt azért, mert Kovács Gusztáv főispán elveretésénél hivatalos kötelességét nem teljesítette, felfüggeszti. — Csak ennyi az egész — sóhajtott fel Józsi bácsi. — Azt hittem, nekem is kitérik a nyakamat.

Azonnal telefonozott a főkapitányért s mikor Végh Gyula megjelent előtte, tudatta vele, hogy el van csapva.

— Hát biz ez baj — mondotta a főkapitány, aztán ment átadni hivatalát a középdarabantnak, Tóth János rendőrkapitánynak.

Egy esztendő után munkatársunknak eszébe jutott felkeresni a főkapitányt megkérdezvén, hogy gondol-e az elmúlt esztendőre.

A főkapitány hivatalos szobájában nagy hureokodás volt. Az ablak mellett álló íróasztalt két markos legény nagy ügygyel-bajjal hureolta a kályha mellé. Az öreg Komáromi ház teteje felmondta a szolgálatot s a szatmári béke aláírásának nevezetes szobájába behullott az eső. Lucskos volt a szoba, mint egy elolvadt korcsolyapálya.

— Lássa — szolt a főkapitány munkatársunkhoz — ilyen az én szerencsém. Tavaly ilyenkor a darabontok vertek ki, most meg a hólé üldöz el hivatalos szobámból.

— Hát visszaemlékezik főkapitány ur a kedves napokra?

Mosolyogva intett Végh Gyula.

— Lehet is azt elfelejteni. Én is, maga is, meg más is azt hitte, hogy soha sem lesz vége annak a pocsék világnak. Hála Isten elmúlt, vége van.

Munkatársunk azt indítványozta, hogy a nevezetes dátum alkalmából küldjön Végh Gyula üdvözlő sürgönyt Bodá-

nak. Meg is fogalmazta a sürgönyt és ott hagyta a főkapitány asztalán. Hangzott pedig a következőleg!

Boda Dezső főkapitány
Budapest.

Emlékszel-e kedves, emlékszel-e édes, mikor röviden elcsaptál? Kedves fiu voltál nagyon. Hanem ma már nem félek téled, mert ismét én vagyok a tekintetes rendőrfőkapitány.

Végh Gyula.

Hogy elküldötte-e Végh Gyula a sürgönyt, azért igazán nem tesszük tűzbe a kezünket,

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Péntek. Fenn az ernyő nincsen kas, vigjáték.

Szombat. Heidelbergi diákélet, — színmű

Vasárnap d. u. Drótostót, operette.

Vasárnap este. A korbács, vigjáték. Ujdonság.

A színházak és a belügyminisztérium. Budapestről telegrafáljak: — A színészeti ügyek, amelyek eddig a belügyminisztérium közjogi osztályához voltak beosztva, az idén a kormány nyilatkozatai és képviselőház határozata szerint a vallás és közoktatásügyi minisztérium ügykörébe kerülnek. A változás csak a költségvetés törvényerőre emelése után válik aktívul. A belügyminisztériumban azonban gróf Andrássy Gyula belügyminiszter utasítása folytán már megtették az előkészületeket az átadásra, lezárták a színházi alapok számadásait, elintézték a függő ügyeket, úgy hogy az átadás egy-két nap alatt bármikor fogantatható legyen. — **Személyi változás a belügyminisztériumban** a dolog miatt nem várható. A színészeti ügyek ugyanis csak csekély hányadát tették ki annak a munkának, mely a közjogi osztályra van utalva, a teendőknél ez a kevesbedése nem okolná meg az osztály munkaerejének csökkentését. Mindössze az várható, hogy a számvitel érdekében a belügyminisztérium egyik számvevőszéki tisztviselőjét talán néhány hónapra a kultuszminisztérium rendelkezésére bocsátják és hogy a közoktatási miniszter megbizsa a minisztérium valamelyik tisztviselőjét, hogy a színészet ügyvitelét a átvétel előtt a belügyminisztériumban tanulmányozza.

— **„Fenn az ernyő” helyett a „Vig özvegy”.** Arday Ida betegsége miatt a mára hirdetett „Fenn az ernyő” előadása pár napra elhalasztott és helyette, tekintve a nagy érdeklődést, mely a „Vig özvegy” operette sorozatos előadásai iránt mutatkozik, ma ismét a „Vig özvegy” operette kerül színre, a címszerepben Zilahynéval, ki úgy játékaival, mint ének-művészetével, nem különben fényes toilettjével valósággal elragadta a közönséget. Utóbbi szereplők a régié maradnak.

— **A „Kis áruló” daljáték** 3 felvonásban, melynek szövegét Dr. Máriay Ödön, zenéjét Sámi László írta lesz a legközelebbi operette ujdonság, melyre az operette személyzet nagy gondal készül. A darab meséje 1809-ben játszák a francia és magyar insurgenség háborus idejében, részt vesznek az előadásban Zilahyné, Lónyai Piroška, Szakácsné, Vida Iona, Polgár, Szalai, Sarkadi, Arkossy, Bay, Deésy, Szabó Gyula stb.

— **A „Heidelbergi diák élet.”** Holnap, szombaton kerül színre az a ked-

ves, poetikus színmű, melyben a két főszerepet Szabó Irma és Bécezi játszik. A darab többi szerepeit Szakács, Sarkadi, Deésy, Szakácsné, Szabó Gyula, Vadász játszik.

A Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptárát januárban belépő előfizetők is megkapják.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.6
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. z. a

— **Személyi hír.** Vecsey Imre főjegyző több napi tartózkodásra Budapestra utazott.

— **Lengyel Imre nyugalomban.** A szoboszlói járásbíróság vezetője Lengyel Imre, a ki újabban inkább mint társadalom tudós és megyebizottsági indítványozó fejt ki lázas tevékenységet, rövid időn belül nyugalomba megy és átadja helyét fiatalabb erőnek. Tekintettel e'óhaladott korára és hosszú bírói pályájára, hír szerint hivatalból fogják nyugdíjazni. Lengyel Imre nyugdíjazása után aktívabb tevékenységet fejthet ki úgy a Társadalom Tndományi Társaságban, mint az indítványozás terén.

— **A Bészler ház megvétele.** Tudvalevő, hogy a város egyik mult közgyűlésén a Kossuth-utcán levő Bészlerház megvételét határozta el. E telekre az új rendőrségi palota építése miatt van szüksége a városnak. A megvételről szóló határozat jóváhagyás céljából a belügyminiszternél van. Ha a határozat beérkezik, a város tanácsa nemsokára intézkedhetik a rendőrségi palota építése ügyében.

— **A villamos telep építése.** Ez év tavaszán már hozzálatnak a villamos telep építéséhez. Mint ismeretes, az építkezésre szóló pályázatot kiírták már s az ajánlatok egymásután érkeznek be a városhoz. A határidő letelte után a vállalat kiadása ügyében dönt a tanács. Egyben véglegesen fognak az iránt is határozni, hogy a telep építése a gázgyár mellett történjék, avagy az újabb terv szerint a Hatvan-utca végén.

— **Békéltetés.** Az ipartestületi békéltető bizottság e hónap 7-én hétfőn délután 4 órakor Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnöklele alatt ülést tart az ipartestület tanácsstermében. Az ülésen az ipari alkalmazottaknak munkaadók ellen tett panaszaik nyerne elintézését.

— **Boda napja.** Odakint az utcán olvad a hó, csurom viz minden. Szinte öngyilkosság számba megy az utcán való járkálás. Bezzeg tavaly ilyenkor, ma egy éve kemény hideg volt Debreczenben. Emlékezetes nap ez. — Boda Dezső, a darabont kormány csendbiztos, érkezett meg kíséretével. Fejérváry bandája ugyanis azt hitte, hogy Debreczenben kitért a forradalom, mert „szeretett” főispánja néhány pofonnal ellátva „nem leszek főispán” kiáltással hagyta el Debreczent. — A kemény, fagyos éjjelen

jöttek meg a darabontok s január hó 4-én kora reggel csendörökkel volt teli az egész város, pedig még a kutyák se ugatták meg Bodát.

— **Böszörményben nem lesz több gyógyszer-tár.** Pauchli Ignác gyógyszerész a nyár folyamán az iránt folyamodott Kovács Gyula alispánhoz, — hogy Hajduböszörménybe a harmadik gyógytárt felállíthassa. Kovács Gyula alispán Pauchli Ignác kérését elutasította és a patika felállításához nem adta meg az engedélyt. Pauchli Ignác elégedetlen volt az alispán előterjesztésével és az elutasító határozatot megfellebbezte. A belügyminiszter válasza tegnap érkezett le az alispáni hivatalhoz, melyben helyben hagyja az alispán határozatát s így Pauchli kérvényét elutasította. Ezek szerint tehát Böszörményben több gyógyszer-tár mostanában nem lesz.

— **Debreczen pályaudvari forgalma.** Érdekes képet vet a városok forgalmára az a kimutatás, mely feltünteti, hogy mennyi az illető város vasuti állomásain felszállott személyek száma, Debreczen ezen sorozatban a harmadik helyen áll, megelőz egy sereg nagyobb várost. Legtöbb felszálló utas esik Budapestre, egy évben 4 767.926 azután következnek a többi vidéki városok a következő sorrendben: Pozsony 1.158.313 Temesvár 760.122, Debreczen 735.386 Szeged 734.519, Szabadka 626.454, Nagyvárad 610.320, Miskolc 485.107, Rákospalota Ujpest 483.156, Zágráb 474.583, Szolnok 388.537, Szombathely 385.984, Arad 381.594, Győr 361.541, Nagyszeben 346.641, Nyiregyháza 345.752, Hódmezővásárhely 333.863, Vác 319.973, Brassó 311.349, Ujvidék 311.804 és Pécs 201.899 utassal.

— **Az év első kivándorlója.** A kivándorlók nyilvántartásában tegnap délelőtt írták be az első tengeren túlra menő ember nevét Hajdumegye iktató hivatalában. Pártár Elek egyeki lakos a kivándorló, akinek rosszul ment a dolga Egyeken s ezért hagyja itt hazáját. Az utlevelet Kovács Gyula alispán ki is adta neki.

— **Kántori próba.** Csernovszky Dávid budapesti kántor pénteken este és szombaton délelőtt az izr. templomban próbaelőadkozást tart.

— **Uj iparossegédek.** Az ipartestület előjárósága tegnap délután tartott rendes havi ülésén a következő segédeknek osztott ki szabaduló oklevelet: Kiss Sándor hentes, Grünfeld Gyula kárpitos, Nagy Imre hentes, Fábán Eszter női szabó, Szabó Margit női szabó, Erdélyi Károly m. szabó, Puskás Ferenc m. szabó, Bozóki Lajos timár, Fridmann Jakab asztalos, Nagy Eszter női szabó, Szabó Imre kovács, Bánki Lajos bádogos, Erdős Viktor műszerész, Bajkán Gábor eszmadia, Samutka Sándor timár, Elek István kerégyártó, Hübner Frigyes kályhás és Krasznai Margit női szabó.

— **Követésre méltó példa.** Drezdából jelentik: A város tanácsa elhatározta, hogy február és március hónapokban a gimnaziumok és reáliskolák legfelsőbb osztályainak tanulói számára szakszűlis problémákról előadásokat rendeztek legelsőrendű orvosok által. A tanulók csak szűlők engedelmével vehetnek részt ezeken az előadásokon s a városi tanács kijelentette, hogy legjobban szeretné, ha a tanulók szűli is megjelenének az előadásokra.

— **Felmentett esküdt.** Papp János dorogi esküdt ellen hivatali hatalommal való visszaélés miatt a nánási járásbíróság vizsgálatot indított. A vizsgálatot tegnap fejezték be. Papp János ártatlansága ki-

derült. A vizsgálat eredményét közölte a városi járásbíró Hajdumegye alispánjával, aki ebből kifolyólag a megindított fejelemmi vizsgálatot befogja szüntetni.

— **Uj tartalékos hadnagyok.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Gerster Károlyt a 61., Dorsek Hugót, Madarassy Gyulát, Hajnal Lajost, Orosz Lászlót, Ulrich Józsefet és Cziffer Emilt a 89. gyalogezredhez tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

— **Egy kiló hus 45 krajcár.** Nemes ambícióktól vezérelve halad megkezdett útján Márkus Jenő, a Dréher szülő tulajdonosa. Tudvalevő, hogy Márkus karácsony előtt, a Debreczenben uralkodó husmizériákat ellensúlyozandó tengeri halat hozatott s olcsó pénzen juttatta tápláló edelhez a szegényebb sorsu néposztályt. De Márkusnak nem csupán ez volt a célja. Azt óhajtotta elérni, hogy a drága marha, borjú és sertéshúst teljesen pótolandó más állatok húsát vegye a közönség. Így jutott arra a gondolatra, hogy a szarvas tehén húsát, a mely minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak, árusítsa. Tegnap este a Dréher szülő előtt már láthatók is voltak a hatalmas állatok. Szarvas tehének, a közeli erdőségekből valók. Ezeknek az állatoknak a husa kerül ma, pénteken kimerésre. Kilója igen olcsó, 45 krajcár. Ha ez a szarvas tehén hús beválik, úgy bizonyára méltó elismerésre tarthat számot Márkus Jenő. Az olcsó húst a tengeri halak eladási helyén fogják árulni. Ugyancsak ott kaphatók a friss tengeri halak különféle nemei.

— **Az izraelita hitközségi tagok figyelmébe.** Ertesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc u. izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig következő időben fog kezdődni: Péntek d. u. 4. órákor, szombaton d. e. 9 órákor és d. u. 3 órákor. Köznapiakon reggel fél 7 órákor és d. u. 4 órákor.

— **Ismeretlen holttest.** Uj év első napján a Miskolc-Szerencs felől jövő személyvonat halálra gázolt egy 60 éves öreg paraszt embert. A rendőrség a hullát a közpórházba szállította, ahol lefényképezték és ma eltemetik. Személyazonosságának megállapítása iránt a vizsgálat tegnap is szakadatlanul folyt, de eddig annak semmi eredménye nincs. — A hullát nem boncolták fel.

— **Vakmerő cigányasszonyok.** Pár nappal ezelőtt Sági Károly rendőrkézbesítő Arany János utca 4. sz. a. lakására betörtök Rostás Fáni és Rostás Róza cigány asszonyok. A lakásból tyukokat, ruhaneműeket loptak el. Sági felesége észre vette a lopást és a tolvaj cigány asszonyokat ki akarta kergetni a házból. Ezek azonban megragadták a szegény asszonyt és a földre tiporták. A lopott holmikkal elszaladtak. A rendőrség hosszas nyomozás után a cigány asszonyokat letartóztatta és tegnap kihallgatta. A cigány asszonyok mindent tagadtak, de a tanuk ellenük vallottak. A rabló cigány asszonyokat ma kísérik át az ügyész-séghez.

— **A városi muzeum gyarapodása.** Az elmúlt decemberben ismét többektől kapott ajándékot a városi muzeum. Régiségeket ajándékoztak: Kerekes Gusztávné urnő értékes régi debreczeni álló órát. Kurián Gyula ur részben fakeretekkel felszerelt öreg fali órát. Oláh Károly ur, a Boesky szobor bizottság részéről Boesky szoborra tett koszorú szalagjait. Oravszky Sámuel ur régi sulyzót. Parthy Ferenc tanuló sarkantyut és kul-

csot. Pénzeket ajándékoztak: Hodossy Sándor ur (Nádudvar) özv. Harsányi Istvánné, özv. Kerekes Gusztávné urnők Magyarossy Ferenc ur 2 drb. frisachi dénárt és Prach Hugó ur. Néprajzi tárgyakal gyarapították muzeumunkat a következő urnők és urak: Bihari István köztelverő 2 drb. ollóval, 2 pécsetelével s 1 drb. nemzetőri fokossal. Keckés Istvánné 2 kancsóval, 2 tányérral. Özv. Kerekes Gusztávné 4 drb. XVIII. századbéli tányérral 12 fapohárral, 1830-bei papírból kimetszett virágos köszöntővel. Oravszky Sámuel máktörővel, öreg bársony régi selyem pruzlikkal; öreg asszonynak való kaskétlivel és lencséskendővel. Özv. Szathmáry Gáborné szül. Béder Juliánna 1839-ben készült igen nagy butykossal, melyet maga pénzén vett meg muzeumunk részére. — Tőkés Imre 1850-beli szép zöld kancsót.

— **Köszönet nyilvánítás.** Mindazon rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, nemkülönben a Debreczeni Dalegylet működő tagjainak, kik felejtetetlen Ilonka leányunk temetésén részvételükkel fájdalomukat enyhítették, — hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Engeszer József és családja.

— **Munkás baleset.** Sulyos szerencsétlenség érte Borsi Gyula hest, aki a Hatvan-utca 22. szám alatti házában lakott. Tegnap fát vágott. Munka közben a fejszével belevágott a combjába. Sérülése oly sulyos, hogy a mentők vitték be a kórházba.

— **A „Bickur-Chólim“ debreczeni betegsegélyző egyesület tagjai ezennel értesítetnek, hogy az 1907. évre érvényes „választói névjegyzék“ összeállítását folyamatban van és f. év január 15-től 23-ig az egyesület hivatalos helyiségében ki lesz függesztve. Egyben felkéretnek mindazok, kik tagsági díjjal hátralékban vannak, hogy azt jelzett időig kiegyenlítsék, mert ellenkező esetben nem gyakorolhatják a f. 1907. évben szavazati jogukat. — Az elnökség.**

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Guzsvald Józsefné róm. kath. 28 éves, Kiss Juliánna ev. ref. 4 hónapos, Kiss Borbála ev. ref. 17 napos, Tóth Ferenczné ev. ref. 72 éves.

— **Gumi különlegességekben óriási választék.** Mintaküldeményt 2 korona ellenében küld Schön Sándor keztyű és kötőszersz Debreczen, Piac u. 12. Stenczinger-ház.

— **Első rendű támlásszék bérlés B. napra második sor, jobb oldalon kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

— **A „Hajdumegyei népbank“ Piac-utca 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.**

— **Egészséges, könnyű sestakerti bor Mayer Jenőnél.**

— **Angol Jamaika rumok Mayer Jenőnél.**

— **Gramophonok világhírű The Gramophon and Typpevriter Ltd., vala mint lemezei óriási választékban. Különféle gyártmányu gramophonok és lemezei részletfizetésre is. Komáromi H. Piac-u. 63. Fiók üzlet József kir. herceg-u. 2. szám saját ház.**

— **Nyomatványok** olesón, csinosan és gyorsan kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. sz.

— **Köszvénynél, csúznál** használja a híres Király-balzsamot, melyet tekintélyes orvosok biztos sikerrel rendelnek. — Egy üveg ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth-utca 8-ik sz. „Arany egyszarvu“ gyógyszerészertár.

Sóvágó ügyének újabb tárgyalása.

A büdsszentmihályi rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 3.

Szenzációs esküdtszéki tárgyalás lesz e hó folyamán a debreczeni kir. törvényszéken. Sóvágó János és társai bünpörének utolsó akkordja lesz ez. Az igazságszolgáltatás most azokért a rablásokért, betörésekért vonja felelősségre, a melyeket a rabló banda Hosszapályi és Büdsszentmihály környékén követett el. Természetesen ezeknek a rablásoknak is Sóvágó volt a mozgató lelke, az irányítója. Kivüle részt vettek azokban Siteri Sándor, Gáspár Zsiga, Kajetan Sándor. A bűnügy a főtárgyalásra teljesen elő van készítve. Galánfy kir. ügyész vádiratát a napokban terjesztette fel a törvényszékhez.

Az esküdtszéki tárgyaláson Sóvágó János ismét mint vádlott fog szerepelni. A méliuszteri gyilkosság bünpere ez időre már elintézésre nyer a Kurián s annak rengeteg aktacsomója lekerül a törvényszékhez. E körülmény felette megkönnyíti a szövvényes bünpere áttekinthetőségét s módjukban lesz az esküdteknek a rabló banda összes üzeimeit kellő megvilágításban maguk elé tárni s annak előre megfontolt rendszerességéről meggyőződést szerezni.

A nagy haramiavezér, Sóvágó János nehezen várja sorsának eldőlését. Naponként kérdőzködik a szolgálatot teljesítő börtönőrtől, meddig lesz még a debreczeni fogház lakója. Tudvalevőleg ügyének jogerős befejezése után itt nem lesz számára hely. Itt csak a kisebb bűnösök töltik szabadságvesztés büntetésüket. Sóvágót elviszik Illavára. Ez a hirhadt bűnösök lakhelye. Itt záródik be utána örökre az ajtó, a honnan élve — talán sehasem szabadul.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

Budapest, január 3. Wekerle Sándor ma a királynál volt, aki kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök az általános politikai viszonyokról tett jelentést a királynak. A függetlenségi párt e hó 9-én Kossuth Ferenc elnöklele alatt értekezletet tart, amelyen nem csupán folyóügyekkel, hanem az országos szervezkedéssel is foglalkozni fognak. A kiegyezési tárgyalások, — mint hire jár legközelebb megkezdődnek a két állam kormányelnökei között. Beck báró holnap Budapestre érkezik. Utja e tárgyalásokkal van összefüggésben.

Strassnoff és a zágrábi érsek.

Zágráb, január 3. A zágrábi diplomata, Strassnoff Ignác előtt ma olvastak fel az ügyészsdé vádiratát, a

mely szerint csalással és zsarolással van vádolva. Strassnoff ügyének tárgyalása január hó második felében lesz. Kiderült a vizsgálat során, hogy a csalónak voltak büntársai. Tanukul Bazon és Kliveric kanonokok is belesznek idézve. Strassnoff nem tagadja tettét, de azt határozottan visszautasítja, hogy pénzt zsarolt volna. Azt mondja, hogy a kanonokok önként adták neki a súlyos összegeket.

Pisztoly párbaj.

Budapest, jan. 3. A Ferencz József laktanyában ma pisztoly párbajt vívott Tarnóczy Vladimir huszárhadnagy és Meiszl Tivadar istálló tulajdonos. A párbajban sebesülés nem történt. A felek kibékültek.

A szerb trón.

London, jan. 3. Mijatovics volt londoni nagykövet kijelentette, hogy a szerb állapotokról a minap forgalomba került hírek neveltséges túlzáson alapszanak. Trónváltásról ezidőszerint szó sem lehet, sőt még a kormányváltás is ki van zárva. Szerbiának most egész erejét a Balkánon készülő eseményekre kell központosítania.

Földrengés.

Fiume, jan. 3. Itt tegnap éjjel mintegy 5 percig tartó földrengés volt. A földlökéseket az egész városban érezték.

Vasuti sztrájk Bulgáriában.

Szófia, jan. 3. A vidékről érkező jelentések szerint, az összes vasuti hivatalnokok csatlakoztak a vasuti alkalmazottak sztrájkjához. — A kormány egyelőre utászatonákkal igyekszik a vasuti forgalmat fenntartani. A tartalékos vasutasokat behívták fegyvergyakorlatra, hogy így kényszerítsék őket szolgálatra. Az egyetem hallgatók — akik nagyjából szocialisták — csatlakoztak a sztrájkolókhöz és forradalmi dalokat énekelve járják be az utcákat. — Több helyről zavargásokat is jelentenek.

A delegáció.

Budapest, jan. 3. Az osztrák delegáció ma folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. — Az ülésen többen felszólaltak. A tárgyalásokat holnap folytatják.

Az ujonc javaslat.

Budapest, jan. 3. A lapok az a hire, mintha Jekelfalussy honvédelmi miniszter az ujonc jutalékról szóló javaslatot már benyújtotta volna a képviselőházhoz, nem felel meg a valóságnak. Jekelfalussy a Ház e hó 10-én tartandó ülésén személyesen fogja előterjeszteni javaslatát.

Franciaország és Magyarország.

Budapest, január 3. Párizsból jelentik, hogy a francia kormány Coppet brüsszeli nagykövetet Magyarországra küldi tanulmányozás céljából.

Coppet feladata a magyar és francia kereskedelemnek összeköttetést létesíteni. A francia kiküldött e hóban érkezik Budapestre.

Nagy tűz Porstmouthban.

London, jan. 3. A porstmouthi állami hajógyárban tegnap este nagy tűz támadt, mely sok ezer font értékű, az állami hatóságok tulajdonát képező készletet elpusztított. Bártha a városi tűzoltóságot munkájában a kormánydokok tűzoltóvonatai és a kikötőben lévő hadihajók legénysége támogatta, a tűz aránylag rövid idő alatt igen nagy mérvet öltött. Hajnali két óráig a tűzoltók munkája csak annyi eredménnyel járt, hogy a tüzet eredeti helyére korlátozták, minthogy azonban erős szél a lángokat a hajógyár falán át a kikötő felé korbácsolja, attól tartanak, hogy a tűz oda is átesap. Eddig semmi kilátás nincsen rá, hogy azokat az épületeket és készleteket, melyekbe a tűz belekapott, megmenthessék.

A tudomány vívmánya.

Bécs, január 3. Orvosi körökben óriási feltűnést kelt az a hír, hogy a Ziron bécsi szemorvosnak sikerült egészséges szemet beteg szem helyébe átültetni.

Egy világhírű szélhámós.

Budapest, január 3. Különös vasuti kalandja volt tegnap este Schostal Teréz, őrmester feleségének. Az eset részletei a következők: Schostalné tegnap este 8 éves leányával Brünnből, ahol a karácsonyi ünnepeket töltötte, Bécsbe utazott. Az asszonynak Lundenburgban kellett volna átszállani, itt legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy a zsebében lévő pénztárcája, amelyben több száz korona készpénz volt, a két vasuti jegye eltűnt. A nagy ijedségében azonnal a vasuti kalauzhoz fordult s siránkozó hangon elmondotta a baját. A kalauz megnyugtatta a kétségbeesett asszonyt s a vonat utasait kezdte megfigyelni. Csakhamar feltűnt, hogy az utasok közül egy nem éppen fiatal ember hiányzik. — Átkutatta a vonat összes illemhelyeit is. — Az egyik illemhely ajtaját hosszabb ideig zárva találta s miután többszöri kopogtatásra sem kapott feleletet, az ajtót erőszakkal feltörte. Nem hiába, mert tényleg a gyanúsított férjre akadt, sőt a földön az eltűnt két vasuti jegy is látható volt. — A vonat ekkor már Florisdorff (Bécs egyik külváros) állomásra érkezett. Az állomáson a kalauz egy rendőrnök adta át, aki a kerületi kapitányságra vitte. A kapitányságon csakhamar felismerték benne Rewitz Adolf 43 éves veszedelmes zsebtolvajt, aki nem régen hagyta el a börtönt, ahol nyolc évig ült. A megmotozásnál 142 korona készpénzt találtak nála. A letartóztatott veszedelmes vasuti tolvajt, aki kis-tatai születésű, az ügyészséghez vitték.

IRODALOM.

Dr. Nagy Zoltán könyve. Érdekes könyvet ad ki dr. Nagy Zoltán, a hajduszoboszlói járásbíró tudós albirája. A könyv címe „Telekkönyvi vizsgálók készülő kézikönyve”. A szakmunka hézag pótló s örömmel fogadhatják azok, a kik telekkönyvi vizsgálatra készülnek. A könyv 1907. február elején jelenik meg. A kik most megrendelik Plón Gyula nyomdájában, azok 1 korona 50 filléért kapják, a megjelenés után 2 korona bolti ára lesz a könyvnek.

MULATSÁGOK.

— **A „Hajdusámsoni Olvasó Egyesület”** saját pénztára javára sikerült táncmulatságot rendezett Szilveszter estéjén, melyen a legjobb hangulat és igazi magyar kedv uralkodott hajnalig.

Szédelgő vagy áldozat.

A szanatórium orvosa a fogházban.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 3.

Szabó Károly szanatóriumi orvos ügye, a kit dr. László Mihály orvos feljelentésére tartóztattak le és a ki folyton hangsúlyozza ártatlanságát — még mindig foglalkoztatja a közvéleményt. Budapesti tudósítónk az érdekes ügy fejleményéről a következőket jelenti.

Szabó Károlyt, akit dr. László Mihály országgyűlési képviselő család és házasságszédelgés miatt jelentett fel, tovább is börtönben maradt. Tegnap meghallgatták a súlyos vádak ellen való védekezését, de dr. Kiss István vizsgálóbíró, nem találván abban mentő körülményeket, fenntartotta az előzetes letartóztatását és a btkv. 379. és 381. §-aiba ütköző család büntette címén elrendelte Szabó ellen a bűnvizsgálatot.

A védelem felfolyamodással élt ez ellen a végzés ellen s így az akták a törvényszék vádtanácsához kerültek, ahol az ügy referense dr. Kállay Miklós bíró lett. Itt azonban csak holnap délbe kerül a sor döntésre. Amellett ugyanis, hogy az anyag amugy is terjedelmes, a panaszos nevében dr. Visontai Soma ügyvéd ma egy beadványában a vizsgálat kiegészítését kérte. Szabó házasságszédelgéseiről van szó ebben a kérvényben, mely azonnal kihallgatandó tanuk gyanánt Fábján Kornéliát, a Vigszínház volt tagját, Hetty Aranka színésznőt és Ritka Mariskát, egy a szüleinél Szövetség u. 11. sz. alatt lakó szép fiatal leányt nevezi meg.

A három közül Hetty Arankát nem hitegette Szabó házassággal s csak arra fog tanuskodni, hogy a házasságszédelgő ál orvos Fábján Kornéliát feleségül venni igérte.

Hivatkozott a védelem arra, hogy Glósz rendőrfelügyelő szerint is tudta László Mihály, hogy Szabó házasságban s a leányát ennek dacára is hajlandó volt hozzá feleségül adni. Glósz ezt az év októberében hallotta volna. Ami, ha így is van, semmit sem jelent. Nem pedig azért, mert László maga is elismeri már a feljelentésében, hogy október elején megtudta, hogy feleséges ember és a nejétől még nem vált el. De ettől fogva aztán szakítani is akart Szabóval.

Szabó ellen egyébként tegnap három újabb feljelentés érkezett a vizsgálóbíróhoz. Három kereskedő megbízásából dr. Steuer Géza ügyvéd tett ellene feljelentést hitelezési család címén a btkv. 381. §-a alapján.

A kereskedőktől Szabó, magát előtűk is doktornak állítva, körülbelül 15000 korona értékű árut esalt ki.

Az újabb panaszokat esatolni fogják a László féle feljelentéshez s a törvényszék vádtanácsa — a kért szabadlábra helyezés kérdésében — amint már említettük, holnap határoz.

A biztosítási végrehajtást, — melyet László Mihály kérésére elrendeltek, ma délután foganatosítják a Margitszigeten lévő szanatóriumban és Szabó egyéb börtöletein.

REGÉNY-CSARNOK.**Az utazó osoda.**

12. Fantasztikus regény.

— Epen olyan képtelen gondolat, mint a föltevés, hogy egy halálos beteg, kit egy hónap óta nem látott senki se egyedül, készíthessen magának galvanikus fürdőt. Hiszen el volt valósággal zárva a világtól; ha ilyen állapotban lelik, erőszakos halált konstatálnak, Csak mi ketten voltunk idebenn, csak bennünket vádolhatnak, Magát, engemet, vagy mindkettőnkét! . . .

A szegény segéd le volt sujtva!
— Igaza van — siránkozott, izzadt homlokát törölgetve. — De mit tegyünk?
— Nem tudom . . . Talán hátrahagyott egy levelet, vagy valami írást, — melyben szándékát nyilvánítja. — Akkor igazolva lennénk.

— Oh Istenem! Talán ezt sem tette, hogy utoljára is bossúságot és bajt okozzon a nyakunkba.

— Azért csak keressünk . . .
Lázás tekintettel átkutatták a összes asztalokat és fiókokat.

Semmi.
Pillanatuk hirtelen a fekete táblán akadt meg, melyen ez értelmetlen firklás volt elolvasható:

Figyelve olvassák.

*Bdkokesöglldgszylajjalalcepedqec-
ctszseeseszfaszfömyplszluylduesgka-
ugjoszfagylnstztknpygseplsdnkity-
znjjzjzjmejeszctcszrdjoziogyynn-
ejvzlszysársüdgycneclds.*

— Ez valami tréfás rejtvény! . . .
tudatlanságunk kigunyolására. Ért ön az ilyesmihez? — kérdezte a segéd.

— Nem értek semmit hozzá.
— A Demokies kardja tohát még mindig fejünk fölött lebeg.

Csöndesen gondolkodtak, midőn Bémolisant felszólalt:

— Pileséche, mondá sötéten, — a nagy határozat pillanata érkezett.

A másik e fölhívásra fölemelkedett.
— E hullát el kell tüntetni — sutogta a szobrász.

— Ah!
— Mi elviszszük innen. Később majd . . .

Sivító hangja már megbicsaklott.
— Később majd megmagyarázzuk valahogyan az eltűnést. A legsürgősebb most a bűntárgyat elrejteni

A két férfi a kádra hajolva, kinyitotta a kád csapját és a folyadék lassan, esőrgedezve elfolyt. Lassanként kiemelkedett a test körvonala, olyan volt, mint a mintából kikerülő szobor, melyen még rátapadt a porrá tört só.

Öntudatlanul, szokásos kézmozdulatával, a fiatal segéd tenyerével dörzsölgette a szobor arcát és a megdörzsölt helyen fehér, fényes foltok tűntek elő.

— Nikkel ez, mondá végre.
Az éreburokba bujtatott testnek kezében ott volt a negatív oszlophoz erősített két nikkelhenger.

Bémolisant próbálta a testet föl-emelni.

— Nagyon nehéz! sóhajtá.
— Hogy viszszük el innen? tette hozzá Pileséche.

— És hogy kerüljük ki a házmeszterné gyanakodását?

— Ah! megszakad a fejem. Nem születtem én összeesküvőnek!

Lerogyott egy székre és megfogta a fejét, de Bémolisant jól megrázta:

— Az ördögbe is, szedje össze magát, nem vagyunk kis lányok! . . .

— Ön könnyen beszél . . . De engemet soha életemben nem vádoltak bűntényvel! . . .

Folytatása következik.

László Zsigmond

állatorvosi-rendelő

irodája

nagy és kis állatok részére

Csapó-utca 30.

Edes mustár friss kolbászhoz,
Piros és fekete Afonya vadhas-
hoz, Aszait uri gomba, feltört
francia dióbél, Örölt friss mak,
pergetett méz legolesőbban

Kontsek Gézánál

Debreczenben, Kossuth-utca.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Női divat szövetek.

Velezek, selymek.

Óriási szőnyeg raktár.

!! Linoleum !!

Nagy választék

bel- és külföldi

illatszerek, kazetták,

pipere cikkek. továbbá
gyógyszer különlegessé-
gek és sebészeti eszkö-
zökben, stb. stb. <<<<

Tóth Béla

gyógyszertára és illatszer raktárában

DEBRECZEN, Tisza palota.

Dr. SZÁSZ ADOLF

medico mechanikai

Zander-gyógyintézet

Piacz-u. 59. Steinfeld-ház. Földszint.

Telefon 389.

Telefon 389

Zander-féle mechanikai gyógykezelés,
Fejlesztő gymnastica (gyermekeknél).
Orvosi massage. — Tulhevített száraz
levegő fürdő. Villamosítás. (Fardizálás és
Galvanizálás.)

Békés Lajos

DEBRECZEN.

Ing készítményei a legtökéletesebbek.

Magyar gyártmány.

Legjobb bajuszodró a híres

DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tőp, de jól összetarja és nőtteti
a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó hoz“ DEBRECZENBEN.

Szabó Lajos fiai cég

Debreczen

ajánlja dusan felszerelt raktárát,
holSzőnyegek, csipke- és szövet
függönyök.

Applikált stórok.

Agy- és asztalterítők.

Besztercebányai pokróczok
flanell takarók.

Paplanok, matrácok.

Kész női- és férfi fehérnemű.

Menyasszonyi kelengyék

jutányos szabott áron besze-
rezhetők.Kirakataink állandó a legújabb
divatcikkekből vannak összeállítva.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedve minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozódnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Pénzkölcsönök földbirtokra, házakra 4 1/2 % -os kamat mellett is néhány nap alatt folyósítat, drága kamatu tartozásokat olcsóbbra kicseréltet, birtokokat veszen és elad Héry bankiródjaja Debreczenben, Piacz-u. 46. sz. (Szentanna-u. sarok.)

Valódi Karlocazi ürmős 1 üveg 7/10 Lt. kor. 1.50 Kontsek Gézánál.

Kötött harisnyák, kesztyűk, tricó alsó ruhák, gyermek plüsch kabátok, plüsch és haszt fejköttők legnagyobb választéka Márton Gyulánál Piacz-u. 9. sz.

Egy jókarban lévő zongora olcsón eladó. Czim Sziv utca 4.

Gouvérirozást 8 krajczártól kezdve elvállal **Rózsa Ignácz** női felöltő- és kalap áruháza Debreczen, kistemplombazár.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz **Rósenberg Béni** Bádógos-u. 4. sz.

Bethlen-utca 6. sz. ház utcái lakás, négy szoba hozzávaló mellékhelyiségekkel május elsőre kiadó. Értekezhetni az udvarban a háztulajdonossal.

Halköz 4. számú házban egy bolthelyiség kiadó.

Nyír-Lugoson egy kitűnő üzletnek alkalmas ház lefizetésre is eladó vagy haszonbérbe adó. Czim a kiadóba.

Két éves lánykámhoz egy német leányt keresek. Jelentkezni lehet **József kir. herceg-utca 21.**

Januárban belépő új előfizetők megkapják a „Debreczeni Független Újság” 340 oldalra terjedő Nagy Képes Naptárát.

Nyomatványok csakis Hoffmann és Kronovitz motorerő üzemre berendezett könyvnyomdájában kaphatók olcsón és szép kiállításban.

Boreczet, kitűnő minőségű, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

Egy jóra való, minden eseléd magán fizetéssel azonnal helyet kaphat. Czim a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba külön bejárattal, csinosan berendezve azonnal kiadó **Széchenyi-utca 27. sz.**

Egy jó családból való éjjeles fiu felvétetik a kiadóba.

Sohol sem kaphatók oly olcsó üzleti könyvek kopir könyvek, mint Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 47. sz.

Seccessiós

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurlán Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezetét

felépítését, művezetést, épületek becslését stb. vállal

Pavlovits Károly

műépítész, Kossuth u. 26. szám.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a hajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a a hajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Köszvény, Csuz!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ösmert legjobb gyógyszer. 1 üveg 2 K. Vidékre 2 K 50 f., 3 üveg 6 K 65 f. bérmentve utánvétellel. — Belügy-miniszterileg engedélyezett gyógyszer. — Törvényesen védve! — Egyedüli készítő.

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Legolcsóbb, legjobb

bevásárlási forrás

alkalmi ajándékokban

u. m.: Illatszerek, Parfüm casetták, Illatos keztyű és zsebkendőtartók, Menicür készletek, Cognac, Rum, Thea, Czukkorka különlegességek.

Rácz Herman

„Angyal” drogueriája.

Debreczen, Piacz-utca 42.

Egy galler 14 kr.

Őszi és téli idényre

Czibelin 30 krtól.

szövetek 40 „

flanelek 26 „

parchetek 20 „

Selyem- és Plüss sálak.

Férfi-, női- és gyermek tricó.

Férfi- és női fehérenemű

és még sok fel nem sorolt árudus választékban.

Dospoly János Utóda

Fötér, Tisza palota.

Női és gyermek harisnya 18 krtól.

Mélyen leszállított árak!

különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelek „ 25, 28, 32 kr.
120 cm. széles Angol Cheviot „ 55, 75, 80, 90 kr.
120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot m. 70 kr.
1 darab mosó Zefér bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők

óriási választékban, feltűnő olcsó árakban.

Maradékok fél árban.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyeg áruház.

Szövetkezés? Maradékoság! Erő: a jótételek!

Aláírási felhívás.

A ki fiának pályája kezdetén pénzt akar adni.
A ki leányát gond nélkül akarja kiházasítani.
A ki örökösét akarja magát.
A ki házat, földet akar szerezni olcsó, kényelmes lefizetésre.
A ki öreg napjaira betegsége nem akar másra szorítani, idején gondoskodókat és lépjen be a

Népszegélyző Bank

m. sz. most alakuló II. évtársulata tagjai sorába erejéhez mérten heti befizetéssel.

Iráskodás gyermekekre, kis jövedelmű egyénekre való tekintettel már

heti 10 fillér

befizetésükre lehet tagul lenni.

Befizetésükre mindenki könnyen törleszthető kölcsönt kaphat, mert társulataink 6 és 12 évesek.

Első évtársulatunk 1523 tagja 42035 be-
fizetést hetenként, mely befizetés az évtársulatok lejáráig cc. 1.750.000 K. befizetésnek felel meg mely összeg után a társulat tagjai 6 % haszoneredményben fognak részesülni.

Eddig 800 esetben 600.000 kor. köl-
csönt adtunk ki szövetkezettünk tagjainak.

Tagul jelentkezhetni a NÉPSZEGÉLYZŐ BANK m. sz. helyiségeiben Piac-u. 42. Lamprecht palota

AZ IGAZGATÓSÁG: Domahidy Elemér, Hajdu vm. és Debreczen sz. kir. város v. főispánja elnök. Forrai Ernő, földbirt. alelnök. Kontsek Géza, nagyker. alelnök. Geréby Pál földbirtokos ügyvezető igazgató. Dr. Weis József ügyvéd jogtanácsos. Dr. Balkányi Emil. Békés Lajos. Dr. Kuu Béla. Dr. Berger Andor. Dávidházi Kálmán, Békés Emil. Somogy László. Lamprecht Frigyes. Lusztig Dezső Werlin Sándor. Dr. Varga Elemér. FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: Gyurcsány Béla, Trigárczy Emil, Ungár Jenő.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.